

en »Aldrig mere krig«-bevægelse, hvor man ville etablere organer for at sikre freden ved at opbygge et værn om demokrati, retsstat og menneskerettigheder. Også andre institutioner voksede frem, men sigtet var at hindre, at vi fik en ny ødelæggende krig, og at noget af det, som har været bærende i Europa gennem århundreder, blev styrket.

Jeg mener, at Europarådet gennem sin 50-årige historie har vist, at denne organisation har været en beskytter af både demokratiet, retsstaten og menneskerettighederne og har fremmet en dialog mellem forskellige organisationer. Der var i begyndelsen 10 medlemmer, som senere er blevet til 41, og jeg mener, det har været og stadig er af utrolig stor betydning. Et ægte demokrati kendes jo på, hvordan det behandler sine mindretal, og det er netop noget af det, der har være i fokus gang på gang ved vedtagelser i Europarådet: at beskytte både enkeltpersoner og mindretal.

Jeg mener også, det vil være en opgave i de kommende år gennem Europarådet at arbejde for religionsfriheden. Vi ser jo i flere lande, bl.a. Rusland, hvordan mulighederne for religionsudøvelse bliver indskrænket. Der er en række ting, som er umistelige for os i Danmark, men som ikke er en selvfølge i alle europæiske lande, og her tror jeg, Europarådet fortsat har en meget stor betydning, ikke mindst, hvad flere har været inde på, fordi vi har fået Menneskerettighedsdomstolen – dette at den enkelte borger kan møde frem og anlægge en sag mod sit eget land, fordi ens eget land ikke har givet én den behandling, landet har pligt til at give.

Her synes jeg også, det er værdifuldt, at alle medlemslande bliver behandlet ens, og at også de gamle medlemslande kan komme under kritik. Som vi ved, er det sådan, at Danmark har tabt sager ved Menneskerettighedsdomstolen, og det er blevet påpeget, at der er ting i Danmark, som ikke lever op til de standarder, vi ønsker, når vi vedtager de forskellige konventioner. Jeg vil bare her nævne, som det også er blevet gjort tidligere, de eksklusivaftaler, som findes på det danske arbejdsmarked. Men dette, at både de 10 lande, som etablerede Europarådet, og de mange, der er kommet til senere, alle er under en parlamentarisk overvågning, der kan følges op ved Menneskerettighedsdomstolen, tror jeg er utrolig værdifuldt.

Man kan nok sige, at op gennem 1970'erne og i begyndelsen af 1980'erne kom Europarådet til at spille en noget tilbagetrukket rolle; men der

skete jo en afgørende vending efter Murens fald. Jeg tror ikke, man må undervurdere den betydning, Europarådet har haft for at fremme en demokratisk udvikling i de tidligere kommunistiske lande. Det at der er prestigeforbundet med at blive optaget i Europarådet, at Europarådet kan stille krav, og at der er blevet etableret et overvågningssystem, tror jeg er en af de afgørende ting for, at vi har set en demokratisk udvikling i en lang række lande, om end den ikke er fuldkommen. Når det gælder om at fastholde og udbygge demokrati, tror jeg, det er en kamp, som altid må kæmpes, og her må vi ikke underkende værdien af, at vi har nogle instrumenter i Europarådet, som vi kan tage i anvendelse, som bliver taget i anvendelse og fortsat skal tages i anvendelse.

Jeg har modtaget adskillige dokumenter op mod denne debat, og jeg bemærkede i dokumenterne om et større Europa, at man understregede, at det ikke alene er økonomi, som er afgørende. Der er andre spørgsmål, som man nogle gange kan glemme i en politisk debat, og her talte man om den åndelige arv, som vi har i Europa. Det vil jeg gerne trække frem til sidst og sige, at vi har en arv i Europa, nemlig inspiration fra kristendommen. Jeg tror, vi gør klogt i at besinde os på – ikke mindst når vi fejrer 50-års jubilæet for Europarådet – at vi her har fået en inspiration, som har fremmet en udvikling og skabt mange af de ting, som vi er glade for og opfatter som en selvfølge.

Jeg vil bare trække et par ting frem fra den kristne skabelsestanke, først at hvert enkelt menneske har værdi. Det er dog det, som er forudsætning for mange af de ting, vi diskuterer og promoverer og udvikler i Europarådet, og det går tilbage til roden for mange af de værdier, vi er glade for og stolte af. Vi har også alle et ansvar for hinanden, er forpligtet over for hinanden.

Mange andre ting kunne jeg trække frem; men det skal være min slutbemærkning, at vi skal fejre Europarådet ved at besinde os på den åndelige arv, som er vores her i Europa, som har betydet så meget og som kun for alvor fortsat kan blive af betydning, hvis vi selv virkelig tilegner os den.

Udenrigsministeren (Niels Helveg Petersen): Jeg er i den gode situation, at jeg kan takke samtlige ordførere – måske med undtagelse af hr. Kim Behnke – for deres indlæg her i dag,